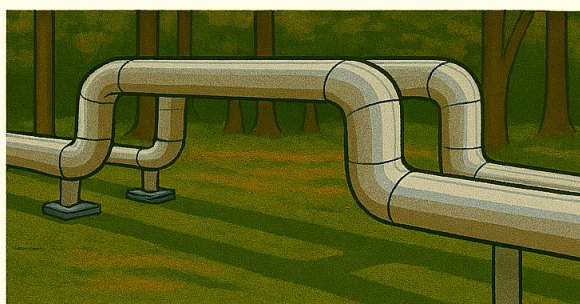

Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2025-2028

Versie 10-11-2025

HLTsamen
Hillegom Lisse Teylingen

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Programma overzicht.....	5
Lokale acties, werkzaamheden en projecten	6
Algemeen	6
Herijken Lokale Energiestrategie	6
Opzetten uitvoeringsorganisatie.....	6
Energie besparen.....	8
Ambitie en doelen	8
Wat hebben we gedaan?.....	8
Wat gaan we doen?.....	8
Lokale Aanpak Isolatie voortzetten	9
Energiearmoede-aanpak opzetten	9
VvE-aanpak onderzoeken	9
Buurtteams ondersteunen	9
Energiecoaches doorontwikkelen	10
Jongeren betrekken bij de energietransitie	10
Financiële instrumenten evalueren	10
€75.000.....	10
Warmtetransitie	11
Ambities en doelen.....	11
Wat hebben we gedaan?.....	11
Wat gaan we doen?.....	12
Warmtenet Bollenstreek.....	12
Opstellen warmteprogramma's	13
Duurzame opwek elektriciteit	14
Ambitie en doelen	14
Wat hebben we gedaan?.....	14
Wat gaan we doen?.....	15
Grote bedrijfsdaken.....	15
Ondersteunen energiecoöperaties	15
Promotie zonnepanelen op particuliere daken	15
Onderzoek mogelijkheden tweedehands zonnepanelen	15
Onderzoek behoefte beleid kleine windmolens en windwakkels	16
Netcongestie.....	17
Ambitie en doelen	17
Wat hebben we gedaan?.....	18
Wat gaan we doen?.....	18

Bouwen van nieuwe onderstations.....	18
Buurtaanpak Laagspanningsnet	18
Samenwerkingen verbeteren en behouden	18
Slimmer benutten van het elektriciteitsnet	19
Impactanalyse netcongestie	19
Regionale opgaven	20
Van Toekomstvisie Energiesysteem naar Actieagenda Energiesysteem	20
Wijziging provinciale Omgevingsbeleid- onderdeel wind op land.....	21
Kwaliteitsbudget Ecologie inzetten bij energieprojecten	21
Toekomstbeeld regionaal verbonden warmtenet Holland Rijnland.....	22
Planning.....	23
Bijlage	24

Inleiding

De energietransitie is in volle gang. Wat begon als een zoektocht naar mogelijkheden, is uitgegroeid tot een gezamenlijke beweging in onze gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen. Inwoners isoleren hun woningen, energiecoöperaties leggen zonnepanelen op daken, en we werken aan een collectief warmtenet voor de Bollenstreek. Maar de opgave is nog lang niet voltooid.

We bevinden ons in een nieuwe fase. De energiecrisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne heeft het bewustzijn vergroot, maar ook de kwetsbaarheid van onze afhankelijkheid van fossiele energie blootgelegd. De energiemarkt is grillig, energiearmoede is een reëel probleem, en het elektriciteitsnet raakt overbelast. Tegelijkertijd biedt deze tijd ook kansen: nieuwe wetgeving zoals de Wet collectieve warmte (Wcw) en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) geven gemeenten meer regie. En de potentie voor aardwarmte in onze regio is veelbelovend.

In 2022 stelden we ons eerste uitvoeringsprogramma op. Inmiddels zijn we vier jaar verder. Uit de evaluatie blijkt dat we op een aantal fronten goed op koers liggen. Het energiebesparingsdoel is behaald, zon op dak groeit gestaag, en de samenwerking in de regio Holland Rijnland is versterkt. Maar we hebben ook geleerd: sommige doelen zijn moeilijker haalbaar dan gedacht en nieuwe ontwikkelingen zoals netcongestie hebben invloed op ons werk. Daarom is het tijd om onze koers te herijken. Het herijken van de Lokale Energiestrategie is daarom één van de projecten die we benoemen in het nieuwe uitvoeringsprogramma. Maar ondertussen blijven we de stappen zetten waarvan we weten dat deze nodig zijn in de energietransitie en hebben we deze stappen inzichtelijk gemaakt in het nieuwe Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2025-2028.

Dit uitvoeringsprogramma bouwt voort op lokale kracht en regionale verbinding. We zetten in op concrete acties die bijdragen aan een toekomstbestendig energiesysteem. We doen dat met oog voor betaalbaarheid, rechtvaardigheid en uitvoerbaarheid. We blijven flexibel, want de energietransitie is geen rechte lijn. Nieuwe inzichten, technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen vragen om adaptief beleid.

Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en regionale partners werken we aan een duurzame toekomst. Dit programma is geen eindpunt, maar een volgende stap. Een stap die ons dichterbij onze ambitie: een energieneutrale, aardgasvrije en verbonden Bollenstreek in 2050.

Programma overzicht

Actie/project	Reservering middelen per thema (per gemeente)		
	2026	2027	2028
<i>Algemeen</i>			
Herijken Lokale Energiestrategie	€50.000	-	-
Opzetten uitvoeringsorganisatie	pm	pm	pm
<i>Energie besparen</i>			
Lokale Aanpak Isolatie voortzetten	€75.000	€75.000	€75.000
Energiearmoede-aanpak opzetten			
VvE-aanpak onderzoeken			
Buurtteams ondersteunen			
Energiecoaches doorontwikkelen			
Jongeren betrekken bij de energietransitie			
Financiële instrumenten			
<i>Warmte</i>			
Warmtenet Bollenstreek	€90.000	-	-
Opstellen warmteprogramma's	pm	-	-
<i>Duurzame opwek</i>			
Grote bedrijfsdaken	€25.000	€25.000	€25.000
Ondersteunen energiecoöperaties			
Promotie zonnepanelen			
Tweedehands zonnepanelen			
Beleid kleine windmolens			
<i>Netcongestie</i>			
Bouwen nieuwe onderstations	-	-	-
Buurtaanpak Laagspanningsnet			
Samenwerking verbeteren /behouden			
Slimmer benutten elektriciteitsnet			
Impactanalyse netcongestie			
Totaal	240.000	100.000	100.000

Lokale acties, werkzaamheden en projecten

Algemeen

Ambities Omgevingsvisie	
Hillegom	Energieneutraal en klimaatneutraal in 2050
Lisse	In 2050 zijn we energieneutraal en wordt alle verbruikte elektriciteit door zon en wind binnen de gemeentegrenzen opgewekt.
Teylingen	Energieneutraal en klimaatadaptief

Tussen eind 2020 en begin 2021 hebben de gemeenteraden van Hillegom, Lisse en Teylingen hun Lokale Energiestrategie (LES) vastgesteld. In deze strategie is een ambitie geformuleerd en zijn er doelen gesteld. Met het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2022-2025 hebben we stappen gezet naar het realiseren van deze doelen. De evaluatie, bijlage 1, geeft inzicht in waar we staan ten opzichte van de gestelde doelen en welke acties en activiteiten er de afgelopen jaren zijn uitgevoerd om de gestelde doelen te realiseren.

Invijldels zijn we (bijna) 4 jaar verder, hebben we het energiebesparingsdoel gehaald, maar zien we dat het gestelde opwekdoel moeilijk realiseerbaar is vanwege geldende wetten en regelgeving. Daarnaast zijn er ook ontwikkelingen die vragen om visie en strategie, zoals netcongestie. En we merken dat er veel druk op de ambtelijke organisatie is komen te staan doordat er veel uitvoerend werk op gemeenten afkomt, denk aan het ondersteunen van vrijwilligers die zich inzetten voor de energietransitie en het communiceren naar en informeren van inwoners over energiebesparing of energie opwekken. Dit zijn geen kerntaken van een gemeentelijke organisatie, maar wel van een uitvoerend orgaan.

We stellen daarom de volgende algemene acties voor;

Herijken Lokale Energiestrategie

We herijken de LES omdat we hebben geconstateerd dat doelen behaald zijn, niet haalbaar zijn of aanpassing nodig hebben. In 2020 lag de focus op een lokale visie en strategie waarmee we een duidelijke positie wilden innemen richting de RES-regio Holland Rijnland. Met de kennis van nu gaan we meer uit van de gemeentelijke bijdrage aan het regionale doel.

De LES wordt straks een programma onder de Omgevingsvisie met o.a. aandacht voor het energiesysteem, netcongestie, energiebesparing, warmte en duurzame opwek.

Uitvoering: na het vaststellen van het UP starten we de voorbereiding voor de herijking van de LES op. Planning is om Q2 2026 te starten met de herijking van de LES en Q1 2027 als programma Lokale Energie vast te stellen.

Opzetten uitvoeringsorganisatie

In 2025 is gestart met een verkenning naar de oprichting van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie duurzaamheid voor Hillegom, Lisse en Teylingen. Voor de gemeente wordt dit platform een waardevolle uitbreiding van de uitvoeringskracht. Waar nu de ambtelijke capaciteit beperkt en versnipperd is, biedt het platform de mogelijkheid om campagnes, projecten en bewonersinitiatieven te ondersteunen en uit te voeren. Het vertaalt gemeentelijk beleid naar zichtbare resultaten in de wijk, vergroot het bereik en versterkt het draagvlak. We bouwen voort op bestaande kracht en laten ons inspireren door succesvolle voorbeelden zoals NMCX¹. Het platform moet geen nieuw wiel worden, maar een verbindende motor: een plek waar inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente samenkomen om duurzaamheid concreet, dichtbij en haalbaar te maken.

¹ NMCX Centrum voor Duurzaamheid in de gemeente Haarlemmermeer.

Uitvoering:

De verkenning is gestart in Q3 2025 en mondt, afhankelijk van de uitkomst van de verkenning, uit in een voorstel voor besluitvorming medio 2026.

Project	Reservering middelen	Uitvoering
Herijken Lokale Energiestrategie	50.000	Q2 2026- Q1 2027
Opzetten uitvoeringsorganisatie	pm	2025-2026

Energie besparen

Het thema energie besparen is gericht op het helpen van inwoners hun huis en hun gedrag te verduurzamen. Hoe meer huizen geïsoleerd zijn, hoe beter de gemeenten voorbereid zijn op de aanleg van een warmtenet met duurzame warmte. Ook (het risico op) energiearmoede wordt teruggedrongen als huizen energiezuiniger zijn.

Landelijke ontwikkelingen

Bescherming vleermuizen en vogels

In en rondom woningen leven verschillende diersoorten zoals vleermuizen. Vanuit de Omgevingswet moet erbij na-isolatie rekening gehouden worden met gebouwbewonende soorten. Het landelijke beleid hiervoor is in ontwikkeling, wat soms zorgt voor plotselinge wijzigingen. Wij gaan mee in die ontwikkelingen, onder andere door het plaatsen van vervangende kraamverblijven (een aantal gerealiseerd in 2025) en het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP).

Aanpak hittestress en klimaatadaptatie

Naast de focus op isoleren en warmte is er vanuit de landelijke overheid ook steeds meer aandacht voor hitte en de toenemende koeltevraag. In de Hitte aanpak 2025 worden 4 themalijnen onderscheiden. De themalijn Gebouw focust op het beperken van hitte in woningen en gebouwen, door goede isolatie, ventilatie en zonwering en het voorkomen van hoog energieverbruik door onnodig gebruik van airco's. Op dit moment heeft ongeveer 20% van de woningen een airco, naar verwachting neemt dit toe. Buitenzonwering en andere verkoelende maatregelen zijn essentieel om de energiebehoefte van actieve koelsystemen te verminderen.

Er wordt landelijk onderzocht of het wenselijk en mogelijk is om beschikbare financiële regelingen uit te breiden met mogelijkheden voor fysieke maatregelen zoals buitenzonwering. We sluiten in onze communicatie naar inwoners over energie besparen aan bij de landelijke hitteaanpak die verder uitgewerkt wordt in de nieuwe Nationale Klimaatadaptatiestrategie 2026 en informeren inwoners over de mogelijkheden om hitte buiten de deur te houden. Er ligt bijvoorbeeld een kans bij de energietransitie, om als er energiecoaches op pad gaan om te spreken over isolatie, dan ook het belang van ventilatie en zonwering te behandelen.

Ambitie en doelen

Het doel dat gesteld is in de Lokale Energiestrategie is inmiddels gerealiseerd (15% energiebesparing tov 2014). Bij het herijken van de Lokale Energiestrategie moet onderzocht worden wat een nieuw realistisch doel kan zijn. Het is daarnaast onze ambitie om onze inwoners voor te bereiden op de warmtetransitie. Een energiezuinig huis is klaar voor de warmtetransitie. Wanneer de uitrol van het warmtenet meer vorm krijgt, willen we wijkgericht een aansluiting op het warmtenet stimuleren. Wijken die als eerste een aansluiting kunnen krijgen, zijn in de wijkgerichte aanpak als eerste aan de beurt. Ook moet er nagedacht worden over een aanpak voor woningen die niet aangesloten kunnen worden op het warmtenet.

Wat hebben we gedaan?

Onder het UP 2022-2026 zijn inwoners in diverse acties benaderd en ondersteund bij het verduurzamen van hun woning en gedrag. Ook hebben we vanuit de landelijke overheid taken gekregen, zoals het opzetten van een Lokale Aanpak Isolatie. In de evaluatie (bijlage 1) staat beschreven welke acties zijn uitgevoerd en wat het resultaat is.

Wat gaan we doen?

De komende jaren gaan we weer volop inzetten op acties en projecten voor verschillende doelgroepen om de gebouwde omgeving verder te isoleren. Een integraal onderdeel van alle

projecten is de herkenbare communicatie van “Allemaal Duurzaam”. Deze wordt zowel in brieven aan inwoners als in uitingen op algemene communicatiekanalen gebruikt.

Lokale Aanpak Isolatie voortzetten

In 2024 is gestart met de Lokale Aanpak Isolatie (LAI), een ontzorgende subsidieregeling voor eigenaar-bewoners van grondgebonden woningen en VvE's (vereniging van eigenaren) die aan de voorwaarden voldoen. Bewoners van grondgebonden woningen kunnen verschillende routes kiezen, afhankelijk van wat ze nodig hebben. Wie nog niet weet hoe te beginnen met isoleren, kan een adviseur aan huis krijgen die uiteindelijk met een offerte komt waarbij de subsidies al meegenomen zijn. Wie al geïsoleerd heeft kan met een declaratieformulier achteraf de subsidie ontvangen. Bij inwoners met een woning binnen een VvE wordt het subsidiebedrag voor alle bewoners die in aanmerking komen uitgekeerd aan de VvE.

Vanaf Q4 2025 is in Lisse en Teylingen het volledige subsidiebudget gereserveerd of uitgekeerd aan inwoners. De Lokale Aanpak Isolatie zit in Lisse en Teylingen vanaf dat moment in de afrondende fase. Voor Hillegom is er op dit moment nog subsidiebudget beschikbaar. Er wordt onderzocht of Lokale Aanpak Isolatie kan overlopen in de Energiearmoedeaanpak (zie hieronder).

Uitvoering: Deze aanpak wordt voortgezet tot eind 2028 (met de mogelijkheid om twee keer met een jaar te verlengen) en zolang er subsidiegelden beschikbaar zijn.

Energiearmoede-aanpak opzetten

Vanuit Maatschappelijke Ontwikkeling is de afgelopen jaren invulling gegeven aan een Energiearmoede-aanpak. Na afronding hiervan is er nog budget over. Een nieuwe aanpak voor huurders en kopers wordt opgezet. De aanpak voor kopers is vergelijkbaar met de Lokale Aanpak Isolatie: inwoners met een koopwoning die voldoet aan de voorwaarden (slecht geïsoleerd en lage WOZ) kunnen isolatiesubsidie krijgen.

Huurders kunnen een bezoek van een energiefixer aanvragen die samen met de bewoner bekijkt welke maatregelen direct kunnen worden uitgevoerd (denk aan tochtstrips en radiatorfolie), en voor welke maatregelen later iemand terug zal komen (denk aan isolerende gordijnen). Deze maatregelen worden volledig vergoed vanuit de Energiearmoede-aanpak.

Uitvoering: In Q4 2025 wordt de nieuwe aanpak opgezet. En vanaf Q1 2026 uitgevoerd. De aanpak loopt tot eind 2027.

VvE-aanpak onderzoeken

We gaan onderzoeken of en hoe we VvE's kunnen helpen bij het verduurzamen van hun gebouw. Een deel van de VvE's kunnen gebruik maken van de LAI-subsidie, hiervoor gaan we acties organiseren om het subsidiegebruik te stimuleren.

Eerder hebben we een actie opgezet voor alle VvE's met informatieavonden en de mogelijkheid een maatwerkadvies te laten opstellen door het VvE Duurzaamheidsloket. Er zijn daarmee weinig VvE's in actie gekomen om hun pand te verduurzamen. We gaan onderzoeken wat wel/beter aansluit bij de behoefte van VvE's

Uitvoering: We starten dit onderzoek op in Q2 2026 en verwachten Q3 2026 inzicht in de behoeften van VvE's.

Buurtteams ondersteunen

In elke gemeente is ten minste één buurtteam actief. Tot nu toe organiseren deze buurtteams met ondersteuning van Stichting Buurkracht inkoopacties voor hun buurt. We willen het aantal buurtteams uitbreiden, want we zien dat veel inwoners graag met burens optrekken bij de isolatieopgave.

Uitvoering: De bestaande buurtteams blijven we ondersteunen. In Q4 2025 worden er nieuwe buurtteams opgestart en ontvangen ook de ondersteuning zolang als dat nodig is en/of er middelen beschikbaar zijn.

Energiecoaches doorontwikkelen

Energiecoaches adviseren inwoners thuis over isoleren en duurzaam gedrag. Zij volgen trainingen om dit op een goede manier te kunnen doen. De afgelopen jaren zijn de energiecoaches ondersteund door NMCX, per 1 oktober is deze samenwerking gestopt en ligt deze taak bij HLTsamen. In samenwerking met de coaches werken we toe naar een duurzame manier van ondersteunen.

Uitvoering: Dit is een doorlopende actie. We blijven de coaches ondersteunen zolang het project voortduurt en er middelen beschikbaar zijn.

Jongeren betrekken bij de energietransitie

Het is belangrijk om ook jongeren te betrekken bij de energietransitie. Het gaat immers over hun toekomst. Er zijn verschillende initiatieven in de markt die i.s.m. scholen, of geheel zelfstandig, jongeren weten te inspireren en motiveren, denk aan het al bestaande initiatief van het Fioretti College, de DromenDurvenDoen-week. We verkennen samen met scholen en/of verenigingen waar kansen liggen.

Uitvoering: In Q3 2026 inventariseren we nieuwe mogelijkheden en gaan we in gesprek met scholen en/of verenigingen. Q4 2026 verwachten we inzicht te hebben in de kansen en mogelijkheden. Daarna kan eventueel een concreet project gestart worden.

Financiële instrumenten evalueren

Inwoners in onze gemeenten kunnen gebruikmaken van een gemeentelijke Duurzaamheidslening². In Hillegom is er ook een lening en subsidie voor Maatschappelijke verenigingen en organisaties. We gaan de financiële instrumenten evalueren en waar nodig aanpassen. Daarbij kijken we ook of de lening zoals hij nu is opgezet bij de juiste doelgroep terecht komt en of er overlap is met landelijke regelingen.

Uitvoering: In Q4 2025 wordt de evaluatie gedaan, Q1 2026 volgt een aanbeveling/advies over de financiële instrumenten.

Actie of project	Totaal budget (per gemeente, per jaar)	Uitvoering
Lokale Aanpak Isolatie voortzetten	€75.000	Doorlopend
Energiearmoede-aanpak opzetten		Q4 2025 - Q1 2026
VvE-aanpak onderzoeken		Q2-Q3 2026
Buurtteams ondersteunen		Q4 2026 – doorlopend
Energiecoaches doorontwikkelen		Doorlopend
Jongeren betrekken bij de energietransitie		Q3-Q4 2026
Financiële instrumenten		Q4 2025- Q1 2026

² In Teylingen is de lening ten tijde van het opstellen van het UP niet beschikbaar, omdat het budget ontoereikend is.

Warmtetransitie

In 2021 stelden de gemeenten hun Transitievisies Warmte (TVW's) op. Destijds leken we aangewezen op individuele oplossingen zoals warmtepompen, mede door het ontbreken van restwarmte en onzekerheid over aardwarmte. Sindsdien is het speelveld sterk veranderd:

- Netcongestie maakt grootschalige elektrische oplossingen moeilijk.
- Onderzoek toont aan dat de Bollenstreek een grote potentie heeft voor aardwarmte.
- Nieuwe wetgeving zoals de Wet collectieve warmte (Wcw) en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) geven gemeenten meer bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Landelijke ontwikkelingen

Wet Collectieve Warmte

De Wet Collectieve Warmte (Wcw) vervangt de huidige Warmtewet. Het doel van de nieuwe wet is om de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten te versnellen en zo de energietransitie te bevorderen. De Wcw reguleert de markt rondom warmte. Het bepaalt de levering, de tarieven, wie de warmte mag leveren en hoe een Warmtebedrijf functioneert.

Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie

De Wgiw voorziet gemeenten van bevoegdheden om gebieden aan te wijzen voor aardgas-afkoppeling en om dat juridisch te verankeren in omgevingsplannen. Die bevoegdheden zijn nuttig/ noodzakelijk voor de uitvoering van de Wcw, want Wcw maakt nieuwbouw en beheer van warmtenetten in die gebieden juridisch mogelijk.

Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie

- Wcw reguleert vooral de levering, tarieven, wie warmte mag leveren, hoe duurzaam die warmte moet zijn, wie het warmtebedrijf is, etc.
- Wgiw regelt het proces waar gemeenten de route bepalen (wanneer, welke wijk, welke warmteoptie).

Beide wetten streven naar dezelfde einddoelen: in 2050 klimaatneutraal, geen aardgas meer in gebouwen als standaard, grotere collectieve warmte-oplossingen waar dat efficiënt en maatschappelijk wenselijk is.

Ambities en doelen

De warmtetransitie is een essentiële stap richting een duurzame toekomst. Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord 2019 de regierol gekregen om deze transitie lokaal vorm te geven. Voor Hillegom, Lisse, Teylingen (en Noordwijk) betekent dit: toewerken naar een toekomst waarin gebouwen duurzaam worden verwarmd, zonder aardgas. De ambitie is helder: in 2050 geen fossiele brandstoffen zoals aardgas meer gebruiken.

De gemeenten werken samen aan een robuust, duurzaam en maatschappelijk gedragen warmtesysteem, dat niet alleen technisch haalbaar is, maar ook betaalbaar en betrouwbaar voor inwoners en ondernemers.

Wat hebben we gedaan?

De vier gemeenten werken intensief samen met partners zoals Aardwarmte Rijnland, Firan, woningcorporaties Stek en Padua, en netbeheerder Liander.

Belangrijke mijlpalen van de afgelopen 2 jaar:

- Op 1 juli 2024 is de Intentieovereenkomst (IOK) voor een duurzaam warmtenet getekend.
- In februari 2025 is het Convenant Collectieve Warmte getekend door de vier gemeenten.
- In juni 2025 is de Startnotitie Warmte Bollenstreek vastgesteld met de roadmap voor de te nemen besluiten in de komende jaren.
- In Q3 2025 is de IOK Haalbaarheidsrapportage afgerond, hieruit is opgeleverd:
 - Een toets op het voorgestelde organisatiemodel voor een publiek warmtebedrijf van Firan, met een vergelijking van het bestaande gemeentelijke afvalverwerkingsbedrijf MeerVAB.
 - Een integrale businesscase, met duiding van de onrendabele top en een review vanuit Rebel Group en het ministerie van Klimaat en Groene Groei.
 - Basiskaart voor het warmtenet in de Bollenstreek met een schetsontwerp voor mogelijke warmteclusters gebaseerd op woningcorporatiebezit.

Ook werken we aan een participatie- en communicatieplan. We verwachten dat dit in Q1 2026 vastgesteld kan worden. Verder wordt nu de Startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving verrijkt met lokaal vergaarde data om keuzes voor warmteoplossingen beter te onderbouwen. Het rapport wordt eind 2025 opgeleverd.

Wat gaan we doen?

Tot 2028 zetten de vier gemeenten verdere concrete stappen om het Warmtenet Bollenstreek te realiseren.

Warmtenet Bollenstreek

Er komt een vervolgovereenkomst van de Intentieovereenkomst van juli 2024 waarbij niet alleen Aardwarmte Rijnland betrokken is maar ook Energiebeheer Nederland (EBN) als mogelijke aandeelhouder in het warmtebedrijf.

Eén van de belangrijkste stappen in het project is de oprichting van een regionaal publiek warmtebedrijf. De gemeenten in de Bollenstreek, samen met Firan en EBN, onderzoeken hiervoor gezamenlijk welk organisatiemodel het meest geschikt is voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van collectieve warmtesystemen in de regio. Het streven is dat de raden in Q1 2027 hierover een besluit nemen.

Om een regionaal warmtenet te kunnen financieren en aansluiting betaalbaar te houden voor bewoners en bedrijven, is financiële steun van het Rijk noodzakelijk. Samen met Holland Rijnland, Aardwarmte Rijnland, Firan en EBN wordt hiervoor gelobbyd.

Er wordt een voorlopig ontwerp gemaakt voor het warmtenet waarbij per wijk een businesscase uitgewerkt wordt. Daarbij moeten startprojecten worden gedefinieerd en een aanpak voor communicatie en participatie. Verder wordt de ruimtelijke inpassing van het warmtenet uitgewerkt en wordt een MER-procedure in gang gezet.

Monitoring en terugverdientijd worden onderdeel van besluitvorming en communicatie.

Uitvoering: Het project kent een lange doorlooptijd.

Opstellen warmteprogramma's

Iedere gemeente is verplicht een warmteprogramma vast te stellen voor 1 januari 2027. Dit wordt ondersteund vanuit het Nationaal Programma Lokale Warmte (NPLW). De ontwikkeling van Warmtenet Bollenstreek krijgt een plek in dit warmteprogramma.

Start uitvoering: Het is nu nog niet duidelijk wanneer gestart gaat worden met het opstellen van warmteprogramma's. Dit is afhankelijk van de route die bestuurlijk gekozen gaat worden, waarna er een plan van aanpak wordt opgesteld.

Actie of project	Totaal budget (per gemeente)	Uitvoering
Warmtenet Bollenstreek	€90.000 pm	Doorlopend
Opstellen warmteprogramma's		nnb

Duurzame opwek elektriciteit

Duurzame elektriciteitsopwekking maakt gebruik van natuurlijke bronnen, zoals zon en wind en veroorzaken geen CO₂-uitstoot en dragen daardoor minder bij aan de klimaatverandering dan fossiele brandstoffen. Maar het realiseren van windmolens en zonnenvelden zorgen voor veel maatschappelijke onrust en vragen om goed afgewogen besluiten. Tegelijkertijd zien we dat het aandeel zon op dak de afgelopen jaren enorm gestegen is. Door het afschaffen van de salderingsregeling verwachten we dat de groei gaat stagneren, goede communicatie moet ervoor zorgen dat mensen blijven investeren in zonnepanelen. Want ook na het afschaffen van de salderingsregeling blijven zonnepanelen rendabel.

Landelijke ontwikkelingen

Salderingsregeling

De salderingsregeling voor zonnepanelen stopt vanaf 1 januari 2027. Eigenaren van zonnepanelen kunnen vanaf 2027 zelf opgewerkte stroom niet meer wegstrepen tegen hun verbruik.

SMR programma-aanpak

Op weg naar een klimaatneutraal Nederland in 2050 heeft het Rijk de ambitie om de elektriciteitsproductie in ons land uiterlijk in 2035 CO₂-neutraal te maken. Kernenergie kan een belangrijke bijdrage leveren aan die doelstelling, mogelijk ook via kleine modulaire reactoren (of Small Modular Reactors, SMR's). De Rijksoverheid heeft in maart 2024 een [SMR programma-aanpak](#) gepresenteerd, gericht op de versnelling van de SMR-ontwikkelingen in Nederland. Het Rijk verkent de mogelijkheden voor SMR's. Deze verkenning brengt de potentie van SMR's in kaart, maakt randvoorwaarden concreet en stimuleert kennisopbouw.

Ambitie en doelen

De afgelopen jaren heeft de opwek van elektriciteit met zon op dak een flinke groei laten zien in de HLT-gemeenten. Het is goed mogelijk dat het opwekdoel voor zon op dak gehaald wordt.

	Doel 2030 totaal	Deel zon op dak	Gerealiseerd-zon op dak (data klimaatmonitor 2024)	Nog te realiseren (tov totale opwekdoel)
Hillegom	159 TJ	111 TJ	80 TJ	79 TJ
Lisse	165 TJ	101 TJ	70 TJ	95 TJ
Teylingen	268 TJ	161 TJ	141 TJ	127 TJ

* Ter vergelijking: 1 terajoule energie vereist ruim 700 zonnepanelen.

We verwachten wel dat de autonome groei van zon op dak zal afnemen door het wegvallen van de salderingsregeling. Dat betekent dat we de komende 5 jaar zon op dak blijven stimuleren. Tegelijkertijd zien we dat er geen zonnenvelden en windmolens zijn gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

De afgelopen jaren hebben we ingezet op het ondersteunen en het stimuleren van initiatieven van de energiecoöperaties. Het aantal zonnepanelen op daken is gemonitord. En in Lisse is er onderzoek gedaan onder inwoners naar locaties voor windmolens. Op verzoek van de provincie Zuid-Holland is inwoners gevraagd naar wat zij belangrijk vinden als er windmolens in Lisse komen. Inmiddels is uit onderzoek van de provincie Zuid-Holland (de Omgevingseffect Rapportage) gebleken dat grootschalige opwek door windmolens moeilijk inpasbaar is binnen de HLT-gemeenten. Bij de herijking van de LES wordt met de kennis van nu ook opnieuw gekeken naar een realistisch opwek doel voor de komende jaren.

Wat gaan we doen?

Het onderzoek naar de potentie van zon op dak laat zien dat er nog veel onbenut potentieel is. De komende jaren willen we met diverse acties inzetten op de toename van zon op daken. Omdat de gemeente in de meeste gevallen geen eigenaar is, kunnen we niet afdwingen maar wel stimuleren en faciliteren.

Grote bedrijfsdaken

Het aantal zonnepanelen op daken heeft een grote groei doorgemaakt de afgelopen jaren. Toch hebben we geconstateerd met potentieonderzoek dat er nog veel grote daken onbenut zijn. Ervaringen elders in het land laten zien dat het moeilijk is om ondernemers te bereiken met zon op dak ontzorgingsprojecten. Daarom zetten we ons vooral in om zon op dak te stimuleren bij al bestaande initiatieven en programma's. We denken o.a. aan de inzet van Energie coöperaties, het benutten van het uitvoeringsprogramma Duurzame Bedrijventerreinen en het inzetten van de expertise binnen de Taskforce Duurzame Opwek van Holland Rijnland.

Uitvoering: Deze actie is doorlopend. We benutten kansen die voorbijkomen om zoveel mogelijk zon op bedrijfsdaken te realiseren.

Ondersteunen energievoöperaties

De komende jaren blijven we de energievoöperaties ondersteunen. Dit kan op diverse manieren. Bijvoorbeeld door hun vragen te beleggen in de ambtelijke organisatie, advies over vergunningstrajecten te geven en ondersteuningssubsidies beschikbaar te stellen.

Een aantal projecten van de energievoöperaties wordt in samenwerking met de gemeenten opgepakt:

- Door Hillezon wordt gewerkt aan een businesscase voor een solar carport naast het Fioretti college. Hiervoor heeft de gemeente (reeds) een subsidie beschikbaar gesteld van € 10.000.
- Energie Coöperatie Lisse werkt aan een natuur inclusieve zonneweide aan de Loosterweg Zuid in Lisse. Gemeente en energievoöperatie werken intensief samen.
- Met Zon op Teylingen wordt op dit moment gezocht naar een geschikt dak voor zonnepanelen in de vastgoedportefeuille van de gemeente.

Uitvoering: Deze actie is doorlopend. We ondersteunen de energievoöperaties jaarrond waar nodig.

Promotie zonnepanelen op particuliere daken

De salderingsregeling gaat verdwijnen en daarmee verwachten we ook een terugloop in de groei van zonnepanelen op daken. Toch leveren zonnepanelen nog veel besparing op en kunnen batterijen uitkomst bieden. We stimuleren inwoners met communicatie en haken aan bij andere lopende projecten.

Uitvoering: Jaarlijks zetten we in Q2 onze communicatiemiddelen in voor de promotie van zonnepanelen.

Onderzoek mogelijkheden tweedehands zonnepanelen

Er zijn inwoners die niet vanzelfsprekend geld kunnen besteden aan zonnepanelen. We verkennen of en hoe we gratis tweedehands zonnepanelen aan kunnen bieden, in navolging van de pilots van o.a. gemeente Haarlemmermeer, Amsterdam en Leiden. We kijken ook of we kunnen aansluiten bij al lopende initiatieven bij andere gemeenten.

Uitvoering: In Q3 2026 en eerder waar mogelijk starten we met de verkenning. In Q4 2026 leveren we de resultaten van de verkenning. Daaruit moet blijken wat de mogelijkheden zijn en of we een dergelijk project kunnen realiseren.

Onderzoek behoefte beleid kleine windmolens en windwokkels

Kleine windmolens en windwokkels kunnen individuele duurzame oplossingen zijn voor (kleine) ondernemers en inwoners. Innovaties gaan hard en er is steeds meer mogelijk met kleine windmolens en wokkels. Er is in de meeste gevallen beleid nodig om deze ontwikkeling op grotere schaal mogelijk te maken, zoals bijvoorbeeld op bedrijventerreinen. Het gaat dan met name om ruimtelijk beleid, welstandsbeleid en milieubeleid.

Uitvoering: In Q1 2026 leveren we een advies op aan de colleges waarin we de stappen laten zien die genomen moeten worden om windmolens in beleid mogelijk te maken.

Actie of project	Totaal budget (per gemeente, per jaar)	Uitvoering
Grote bedrijfsdaken	€25.000	Doorlopend
Ondersteunen Energie coöperaties		Doorlopend
Promotie zonnepanelen op particuliere daken		Q2 jaarlijks
Onderzoek hergebruik keten zonnepanelen		Q3-Q4 2026
Onderzoek behoefte beleid kleine windmolens		Q1 2026

Netcongestie

De energietransitie leidt tot verdere elektrificatie in het energiesysteem. Doordat de vraag naar elektriciteit is toegenomen vooral in de piekuren, ontstaat er een overbelasting van het elektriciteitsnet. De vraag naar stroom is te groot voor de capaciteit van het netwerk. De afgelopen jaren hebben zowel TenneT als Liander netcongestie aangekondigd voor grootverbruikers in onze regio.

Landelijke ontwikkeling

Netcongestie en prioriteit

Op 26 juni 2025 heeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) een nieuw ontwerp-prioriteringskader gepubliceerd. Dit kader bepaalt welke partijen voorrang krijgen om te worden aangesloten op het elektriciteitsnet bij netcongestie. Na een inspraakrond wordt het nieuwe kader per 1 januari 2026 ingevoerd.

Het kader bestaat uit drie categorieën, net als het huidige kader:

- **Categorie 1** 'congestie-verzachter' (partijen die ruimte kunnen vrijmaken op het elektriciteitsnet).
- **Categorie 2** 'veiligheid' (o.a. politie, veiligheidsdiensten en ziekenhuizen). *Nieuw toegevoegd zijn actieve partijen op het gebied van zeer sensitieve technologieën (stroomnetten, alarm- en waarschuwingdiensten, beveiligde communicatiekanalen en verkeersveiligheid), de openbare drinkwatervoorziening en afvalinzameling.* De aanvrager moet bewijsstukken leveren om aanspraak te maken.
- **Categorie 3** 'basisbehoeften' (o.a. onderwijs, warmtevoorziening, woonbehoefte). *Nieuw zijn het openbaar vervoer en collectieve woonvormen.* De aanvrager moet bewijsstukken leveren om aanspraak te maken.

Congestie-verzachters krijgen altijd de hoogste prioriteit, daarna volgen categorie 2 en 3. Tussen verschillende partijen binnen één categorie geldt het principe 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt'. Verder introduceert de ACM een hardheidsclausule. Daarmee kan binnen dezelfde categorie één partij toch voorrang krijgen op een andere partij die eerder op de wachtlijst stond, als daar lokaal, regionaal of nationaal belang bij is.

Met het nieuwe kader geeft de ACM uitvoering aan de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Er zijn functies toegevoegd aan categorie 2 en 3 en er is een hardheidsclausule opgenomen. Netcongestie verdwijnt hiermee niet, maar dit kader zorgt ervoor dat maatschappelijke functies prioriteit krijgen wanneer het elektriciteitsnet vol is.

Ambitie en doelen

Vanuit het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) zijn er 5 actielijnen om netcongestie te verzachten:

1. Sneller bouwen
2. Beter benutten van het elektriciteitsnet mogelijk maken
3. Beter benutten door bedrijven en instellingen
4. Beter benutten door kleinverbruikers
5. Slimmer inzicht (vergoten van inzicht om handelingsperspectief en innovaties te ontwikkelen)

Voor deze actielijnen is de rol van de gemeenten faciliterend. Netcongestie kan alleen opgelost worden door veel samen te werken met verschillende partijen zoals netbeheerders (TenneT en Liander), bedrijven, instellingen, medeoverheden en bewoners.

Wat hebben we gedaan?

De afgelopen jaren zijn we als gemeenten geconfronteerd met netcongestie voor grootverbruikers. We zijn in gesprek gegaan met Liander over wat netcongestie voor onze gemeente betekend en hoe we als gemeente kunnen bijdragen aan het verminderen en oplossen van netcongestie. Daar is onder andere de buurtaanpak uitgekomen.

Wat gaan we doen?

Bouwen van nieuwe onderstations

In Hillegom moet het huidige onderstation vervangen en uitgebreid worden. Eind 2025 zijn de resultaten van het technisch vooronderzoek van Liander bekend. Liander en gemeente Hillegom werken nauw samen om ervoor te zorgen dat het nieuwe onderstation zo snel mogelijk gerealiseerd wordt. Het nieuwe onderstation draagt bij aan een toekomstbestendig elektriciteitsnet in Hillegom.

In Lisse moet het huidige onderstation vervangen en uitgebreid worden. Liander is bezig met een technisch vooronderzoek naar de locatie aan de Vennestraat. Liander en gemeente Lisse werken nauw samen om ervoor te zorgen dat het nieuwe onderstation zo snel mogelijk gerealiseerd wordt. Het nieuwe onderstation draagt bij aan een toekomstbestendig elektriciteitsnet in Lisse.

In Sassenheim moet het 150kV onderstation uitgebreid worden, zowel het gedeelte van Liander, als het gedeelte van TenneT. Eind 2025 is de TAM-IMRO³ procedure goedgekeurd en kan Liander aan de slag om het onderstation uit te breiden. Dit onderstation is van regionaal belang aangezien het andere 50kV onderstations in de regio voedt.

Uitvoering: De projecten voor de onderstations lopen al enige tijd en zullen doorgaan tot de onderstations gerealiseerd zijn. Het is de bedoeling de onderstations zo snel mogelijk te realiseren.

Buurtaanpak Laagspanningsnet

Het laagspanningsnet moet uitgebreid worden met middenspanningsruimtes (MSR) en de daarvoor nodige bekabeling. Om sneller te kunnen bouwen aan een toekomstbestendig energienet werken we samen met Liander om de laagspanning per buurt aan te pakken in plaats van per MSR. Voor de buurtaanpak is een samenwerkingsovereenkomst en NOK (nadere overeenkomst)⁴ opgesteld en wordt per buurt een Buurt Realisatie Plan gemaakt. De gemeente en Liander werken hierin nauw samen.

Uitvoering: Wij zijn in 2025 begonnen aan de buurtaanpak met Liander. Het zal meerdere jaren duren voordat het laagspanningsnet in de HLT-gemeenten toekomstbestendig is.

Samenwerkingen verbeteren en behouden

Aangezien Liander een cruciale rol speelt om netcongestie te verhelpen, is een goede samenwerking tussen Liander en HLT-gemeenten erg belangrijk. Met alle partijen wordt gekeken hoe de samenwerking kan worden vastgelegd. Het kan helpen om gezamenlijk doelen, ambities en werkafspraken te maken.

Uitvoering: Dit is een doorlopende activiteit.

³ TAM-IMRO: met deze tijdelijke alternatieve maatregel kunnen gemeenten via de IMRO-standaard en ruimtelijkeplannen.nl het omgevingsplan wijzigen voor urgente gebiedsontwikkelingen.

⁴ In de NOK staat bijvoorbeeld, hoe we het proces samen aanpakken, welke afspraken er standaard gelden en hoe de trafo er standaard uit ziet.

Slimmer benutten van het elektriciteitsnet

Bewoners en bedrijven kunnen slimmer gebruik maken van het elektriciteitsnet. Denk aan slim laden van auto's, netbewuste nieuwbouw, energiehubs, groepscontracten, opslag van overschotten van elektriciteit door conversie naar warmte, netbewust aansturing van warmtepompen, thuisbatterij om lokaal te balanceren. De gemeente wil dit faciliteren en stimuleren.

Uitvoering: Dit is een doorlopende activiteit.

Impactanalyse netcongestie

In de actieagenda is voorgesteld om als gemeenten een impactanalyse te maken om inzicht te krijgen in de netcongestie. Er komt een ambtelijk werkdocument dat bedoeld is om intern bewustzijn te creëren in welke maatschappelijke projecten op de wachtlijst van Liander staan en welke projecten vertraging oplopen. Vanuit Holland Rijnland is ondersteuning beschikbaar.

Uitvoering: Q4 2025 wordt gestart met het opstellen van het werkdocument, Q1 2026 zal de impactanalyse compleet zijn.

Acties of project	Totaal budget (per gemeente)	Uitvoering
Bouwen aan nieuwe onderstations	-	Doorlopend
Buurtaanpak laagspanningsnet		Doorlopend
Samenwerking met Liander verbeteren en behouden		Doorlopend
Slimmer benutten van het elektriciteitsnet		Doorlopend
Impactanalyse netcongestie		Q4 2025-Q1 2026

Regionale opgaven

De HLT-gemeenten maken deel uit van de RES-regio Holland Rijnland. De gemeenten hebben gezamenlijk de Regionale Energie Strategie Holland Rijnland (RES 1.0) opgesteld en dragen allen bij om de gestelde doelen te realiseren. Hiervoor is ook het Energieprogramma Holland Rijnland opgesteld. In dit programma staat de aanpak beschreven om de ambities uit de RES waar te maken, met daarin de focus op drie thema's, het energiesysteem en netcongestie, warmte en duurzame opwek en landschap. Daarnaast zijn verschillende taskforces ingericht om kennis en ondersteuning in huis te halen.

We brengen de projecten in beeld waar we in regionaal verband aan werken of gaan werken:

Van Toekomstvisie Energiesysteem naar Actieagenda Energiesysteem

Het energiesysteem in Nederland is in transitie om de CO2-uitstoot te reduceren en minder afhankelijk te worden van het buitenland voor onze energievoorziening. Gemeenten en provincie maken doorgaans diverse keuzes die gevolgen hebben voor het energiesysteem. Denk aan plannen voor de groei van de economie, de woningbouw, het mobiliteitssysteem, maar ook aan de keuzes in het toekomstige energiesysteem zoals de warmtevoorziening.

Om te kunnen sturen op het energiesysteem van de toekomst is in 2024 door Holland Rijnland de Toekomstvisie Energiesysteem 2050 opgesteld. Het is een verkenning van het verwachte energiesysteem in Holland Rijnland voor het jaar 2050. Het toekomstbeeld geeft inzicht in de opgave, de benodigde energiedragers en de ruimtelijke impact van het toekomstige energiesysteem.

In 2025 is het toekomstbeeld vertaald tot een handelingsperspectief voor gemeenten, de Actieagenda Energiesysteem en Netcongestie. Deze agenda beschrijft welke acties in regionaal verband mogelijk en nodig zijn om een effectief en toekomstbestendig regionaal energiesysteem te ontwikkelen.

Op basis van het toekomstbeeld zijn de tien belangrijkste punten benoemd die invloed hebben op de ontwikkeling van het toekomstige regionale energiesysteem, welke ook effect hebben op bovenlokaal niveau. Het energiesysteem houdt zich niet aan gemeentegrenzen. Er zijn grote onderlinge afhankelijkheden waardoor lokale keuzes regionale effecten kunnen hebben.

Nr. Kernpunten Actieagenda Energiesysteem & Netcongestie		
1	Elektriciteit & netcongestie	Werk aan netcongestie door; •Uitvoeren van een Impactanalyse •Sneller bouwen van nieuwe stations •Slimmer benutten •Programmeren, prioriteren en reserveren
2	Warmtesysteem	Ontwikkel een regionaal verbonden warmtesysteem inclusief warmtebronnen, infrastructuur, vraagsturing, opslag, piekvoorzieningen en back-up. En besteed bij het onderwerp warmte ook aandacht aan het koelingsvraagstuk, zowel aan kansen als eventuele spanningen.
3	Opwek	Realiseer minimaal het RES-bod uit RES 1.0 voor grootschalige opwek (zon op dak en veld; windturbines).
4	Duurzame gassen	Onderzoek de noodzaak voor een aftakking van de waterstofbackbone o.a. voor piek en back-up warmtenet en monumenten. Onderzoek welke rol groen gas in de regio kan spelen.

5	Mobiliteit	Werk bij mobiliteit aan; •Schoner •Slimmer •Anders
6	Besparing bestaande bouw	Realiseer de isolatieambitie in de gebouwde omgeving.
7	Nieuwbouw	Bouw nieuwbouwwoningen netbewust.
8	Economie	Werk aan een toekomstbestendige economie door energie-infrastructuur te programmeren, energie- en net-efficiënte bedrijvigheid te stimuleren en een decentraal energieaanbod te ontwikkelen.
9	Groen en blauw	Betrek natuur en watersopslag bij de ontwikkeling van het energiesysteem en energie bij de ontwikkeling van het groen-blaue netwerk.
10	Ruimte	Ontwikkel een energieslimme regio door vroegtijdige ruimtelijke ordening en ontwikkeling, waarbij verschillende beleidsonderwerpen (zoals gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, groen) integraal worden afgewogen en benaderd mede vanuit energie.

Actie gemeente: In de agenda staan verschillende acties die om lokale uitvoering vragen. Gemeenten maken zelf de keuze welke acties er wel en niet worden uitgevoerd. Vanuit Team Energie wordt uitvoering gegeven aan een aantal acties, deze acties zijn opgenomen in dit Uitvoeringsprogramma.

Wijziging provinciale Omgevingsbeleid- onderdeel wind op land

De provincie Zuid-Holland gaat haar omgevingsbeleid op o.a. het onderdeel wind herzien omdat verschillende RES regio's in de provincie, waaronder de RES Holland Rijnland, het RES-bod niet kunnen realiseren met de huidige beschikbare locaties voor windmolens. Met een OER (omgevingseffectrapportage) zijn nieuwe locaties voor windmolens in kaart gebracht. Deze locaties kunnen door de provincie worden aangewezen als ontwikkellocaties voor windmolens. Naar verwachting wordt medio 2026 wordt het nieuwe beleid door Provinciale Staten vastgesteld.

Actie gemeenten: Binnen de HLT-gemeenten zijn geen geschikte locaties voor grote windmolens gevonden. Het is aan de individuele gemeenten om zich in te zetten voor het realiseren van het RES-bod. Voor de HLT-gemeenten liggen er meer kansen bij het ontwikkelen van een regionaal warmtenet en het optimaal benutten van zon op daken.

Kwaliteitsbudget Ecologie inzetten bij energieprojecten

Holland Rijnland heeft van het Rijk een eenmalig kwaliteitsbudget ontvangen van €829.000 om de ecologie en biodiversiteit rondom energieprojecten te versterken. Het budget is bedoeld voor ruimtelijke inpassing, biodiversiteit, zorgvuldige participatie en het ontzien van het elektriciteitsnetwerk bij de ontwikkeling van hernieuwbare energie op land. Door Holland Rijnland is een regeling opgesteld waarmee gemeenten aanspraak kunnen maken op dit budget.

Actie gemeenten: Tweejaarlijks inventariseren of er projecten zijn waarbij aanspraak gemaakt kan worden op het kwaliteitsbudget.

Toekomstbeeld regionaal verbonden warmtenet Holland Rijnland

Binnen de RES Holland Rijnland zijn warmteclusters gedefinieerd. Dit zijn clusters van gemeenten die samenwerken aan lokaal overstijgende warmteontwikkelingen. Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen (cluster Bollenstreek) vormen samen één van de drie warmteclusters. De andere clusters zijn de Warmte Leidse Regio (bestaande uit Katwijk, Oegstgeest, Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude en Voorschoten) en het cluster Alphen a/d Rijn.

Om zicht te houden op lokale en cluster ontwikkelingen en de mogelijke effecten daarvan op de RES-regio of gemeenten, is afgesproken dat gemeenten een gezamenlijk toekomstbeeld opstellen en actueel houden. Hiervoor zijn ook spelregels afgesproken die samenwerking bevorderen en lokale initiatieven niet belemmeren.

Het Toekomstbeeld Warmte fungeert als kompas, niet als blauwdruk. Het wordt jaarlijks herijkt en houdt ruimte voor lokale invulling. Lokale participatie en besluitvorming vinden plaats via de gemeentelijke warmteprogramma's. Keuzes binnen het cluster Bollenstreek, die mogelijk invloed hebben op het toekomstbeeld, gaan vooral over de ontwikkeling van aardwarmte en het collectieve warmtesysteem. Wanneer lokale initiatieven voldoende impact hebben op het regionale systeem, worden deze ingebracht in de herijking van het toekomstbeeld.

Actie gemeenten: Actief de regio informeren over ontwikkelingen binnen het warmtecluster Bollenstreek en het actueel houden van het Toekomstbeeld Warmte Holland Rijnland.

Planning

Begroting uitvoeringsprogramma 2026-2028													
	2025	2026				2027				2028			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Herijken Lokale Energiestrategie													
Opzetten uitvoeringsorganisatie													
Lokale Aanpak Isolatie voortzetten													
Energiearmoede-aanpak opzetten													
VvE-aanpak onderzoeken													
Buurtteams ondersteunen													
Energiecoaches doorontwikkelen													
Jongeren betrekken bij de energietransitie													
Financiële instrumenten													
Warmtenet Bollenstreek													
Opstellen warmteprogramma's													
Grote bedrijfsdaken													
Ondersteunen energiecoöperaties													
Promotie zonnepanelen													
Tweedehands zonnepanelen													
Beleid kleine windmolens													
Bouwen nieuwe onderstations													
Buurtaanpak Laagspanningsnet													
Samenwerking verbeteren /behouden													
Slimmer benutten elektriciteitsnet													
Impactanalyse netcongestie													

Bijlage

Evaluatie Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2022-2025